

Folketinget – Europaudvalget

Christiansborg, den 3. marts 2005
Folketingets repræsentant ved EU

Til
udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Kommissionens forslag om software patenter¹ – status fra Europa-Parlamentet

Formålet med forslaget, der blev fremsat i 2002, er at skabe en klar retstilstand i EU for patentering af softwareopfindelser. Ifølge den danske regerings grundnotat om forslaget, er baggrunden herfor, at retstilstanden på området på nuværende tidspunkt er uklar, og det skal der rådes bod på igennem en harmonisering af reglerne.

Forslaget har hjemmel i EF-traktatens bestemmelser om det indre marked og skal dermed godkendes af både Europa-Parlamentet og Rådet inden det kan vedtages.

Behandlingen i EU's institutioner

- 20. februar 2002: Forslaget fremsættes af Kommissionen og sendes til Europa-Parlamentet og Rådet.
- 19. september 2002: ØSU's behandling afsluttes.
- 14. november 2002: Sagen drøftes i Rådet.
- 24. september 2003: Europa-Parlamentets førstebehandling afsluttes / Udtalelsen fra Kommissionen.
- 18. maj 2004: Politisk enighed opnås i Rådet.
- 17. februar 2005: Europa-Parlamentets formandskonference beslutter at anmode Kommissionen om at trække forslaget tilbage.
- 25. februar 2005: Europa-Kommissionens formand meddeler, at Kommissionen ikke agter at trække forslaget tilbage.
- 3. marts 2005: Charlie McCREEVY forsvarer Kommissionens beslutning i Europa-Parlamentets formandskonference.

*For yderligere oplysninger om institutionerne behandlingen af forslaget jf. EU-Sekretariatets statusblad:
http://www.euo.dk/dokumenter/forberedende/statusblade/alle/COD_2002_92/*

¹ Forslag til EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV om computer-implementerede opfinders patenterbarhed - COM (2002) 92 - 2002/0047/COD

Europa-Parlamentets førstebehandling

Den 24. september 2003 afsluttede Europa-Parlamentet sin førstebehandling af forslaget med udgangspunkt i en betænkning udarbejdet af britiske Arlene McCARTHY fra De Europæiske Socialdemokraters Gruppe (PSE). Parlamentet vedtog i den forbindelse en række ændringsforslag til forslaget. Betænkningen samt ændringsforslagene blev vedtaget med 361 stemmer for og 157 stemmer imod mens 28 medlemmer stemte hverken for eller imod².

Europa-Parlamentet ønskede med sine ændringer at understrege, at det er centralt at skelne mellem opfindelser, der har krav på at opnå patentret, og idéer, der kan beskyttes af ophavsretten. Ophavsretten beskytter et edb-program mod direkte kopiering hvorimod patentlovgivning kan anvendes til at opnå en eksklusiv ret til at implementere en "edb-programrelateret opfindelse" i et program.

Europa-Parlamentet ønskede også at fremhæve det centrale ved, at en europæisk patentlovgivning bidrager til at sikre, at små og mellemstore virksomheder ikke kommer i klemme i forbindelse med uklare patentregler. Patentlovgivning skal tværtimod bidrage til at fremme små og mellemstore virksomheders konkurrenceevne på verdensplan.

Ny ordfører udpeget

Efter konstitueringen af Europa-Parlamentet, som følge af valget i juni 2004, er der blevet udpeget en ny ordfører for forslaget. Det er således ikke længere Arlene McCARTHY (PSE), der er ordfører, men derimod den franske Michel ROCARD (PSE).

Retsudvalgets møde med den ansvarlige kommissær – Europa-Parlamentet kræver en ny førstebehandling!

Kommissær for indre marked og tjenesteydelser, Charlie McCREEVY, besøgte den 2. februar 2005 Retsudvalget (det ansvarlige udvalg) i Europa-Parlamentet til en diskussion om Kommissionens forslag om software patenter.

På mødet beklagede flere af medlemmerne af Retsudvalget, at Rådet ikke har taget højde for ændringsforslagene fra Europa-Parlamentets førstebehandling af direktivforslaget. Flere medlemmer afkommissæren svar på, hvad Kommissionen vil foretage sig i den videre behandling af forslaget, men kommissæren ønskede ikke at udtale sig om fremtidige tiltag.

Efter mødet med kommissæren debatterede Retsudvalget dets respons på kommissærens udtalelser, og udvalget besluttede, på baggrund af en afstemning, at anmode Kommissionen om at fremsætte et nyt forslag. Muligheden herfor er baseret på artikel 55 i Europa-Parlamentets forretningsorden, der foreskriver, at Europa-Parlamentet kan foretage en sådan anmodning, bl.a. hvis der har været valg til Europa-Parlamentet imellem to behandlinger af et forslag. Førstebehandlingen af forslaget skal i så fald påbegyndes igen.

² Europa-Parlamentets lovgivningsmæssige beslutning om Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om computer-implementerede opfinders patenterbarhed kan hentes på følgende adresse: <http://www2.europarl.eu.int/omk/sipade2?PUBREF=-//EP//TEXT+TA+P5-TA-2003-0402+0+DOC+XML+V0//DA&LEVEL=3&NAV=X>

Det skal hertil bemærkes, at Parlamentets nye ordfører af forslaget, Michel ROCARD (PSE), var fortaler for en mere "blød linje" overfor Kommissionen under mødet, og var modstander af at anmode Kommissionen at trække forslaget tilbage. Ifølge Michel ROCARD er der en stor risiko for, at Europa-Parlamentet ved en ny førstebehandling af forslaget vil komme til at stå endnu svagere, end det nu er tilfældet.

Den endelige afgørelse om at anmode Kommissionen om en tilbagetrækning af forslaget, blev taget ved en enstemmig beslutning i Europa-Parlamentets formandskonference, som består af formændene for samtlige politiske grupper i Parlamentet. Anmodningen blev derefter sendt til Kommissionen af Europa-Parlamentets formand, Josep BORRELL.

Kommissionens svar

Da artikel 55 er en del af Europa-Parlamentets interne regelsæt og dermed ikke en regel, som alle EU institutioner er underlagt, er Kommissionen frit stillet i sin reaktion på anmodningen. Den 25. februar 2005 besvarede Europa-Kommissionens formand, José Manuel BARROSO, Europa-Parlamentets anmodning i et brev til Europa-Parlamentets formand. I brevet meddeler han, "...at Kommissionen ikke agter at fremsætte et nyt forslag til Parlamentet og Rådet. Kommissionen ønsker derimod, at Rådet vedtager sin fælles holdning så hurtigt som muligt". I brevet fremgår det ligeledes, at Kommissionen, i forbindelse med Europa-Parlamentets andenbehandling, vil genoverveje alle holdninger og argumenter til forslaget.

Kommissionen indkaldt til møde i Europa-Parlamentets formandskonference

Efter modtagelsen af meddelelsen om Kommissionens afvisning af tilbagetrækning af forslaget anmodede Europa-Parlamentets formandskonference Kommissionens formand, José Manuel BARROSO om at redegøre for sagen. Dette skete på et møde den 3. marts 2005. Da BARROSO blev forhindret i at møde op, deltog den ansvarlige kommissær, Charlie McCREEVY. På mødet gentog kommissæren Kommissionens positive holdning til forslaget og bekræftede, at Kommissionen ikke vil ændre forslaget. I en pressemeddelelse fra De Europæiske Socialdemokraters Gruppe, betegnes Kommissionens "indkaldelse" til formandskonferencen som en meget usædvanlig begivenhed.

Behandling i Rådet

Den 17. maj 2004 opnåede Rådet politisk enighed om en fælles holdning om forslaget. Det skete ved kvalificeret flertal, hvor Østrig, Italien og Belgien afholdt sig fra at stemme, og hvor Spanien stemte imod.

Når teksten er blevet formelt vedtaget af Rådet, vil den blive forelagt Europa-Parlamentet til andenbehandling.

Med venlig hilsen

Richard Mongin Forrest